

houzaon ma veze sôtret on epope, na mastaret ano-mad ar Vretoned, ar Vretoned wirion, ar re o deus skuilhet o gwad evid ma varvo da vad o bro. Kar, ni zo eur bobl n'hall den na darvoudenn ranna o halonou dimeuz ar Frans, ha rankout a rafe seurt karantez difons kas o bro d'ar rivin ha d'an dizesper. Fermez le ban !

Ha penôz tremen, an tôl-ma, hep enori memor fromuz ar skrivagner bras Max Jacob, drouklazet gant an Nazhiet ? En despet d'e wad juif, en-neus diskouezet d'ar Vretoned-all hent an huella kultur. Eleh chom da louedi en or mesk, e-neus lammet hardiz ba'tren Pariz (Mé n'ameuz ket disket er skol ober gwerzennou !). Fa ouzom n'eus tra d'ober du-ma, en eur vro zo êt pep buhe deuz outi, perag koll amzer o klask divuni anei ? Toud an dud, a zo ohpenn fourmach gwenn dindan o boned, a oar eo ret ma kreñfo Breis evit ma vevo ar Frans atao, nann : bepred. "Nag an distera skleurig eus ma empenn d'am bro henidig, a zesidaz Max Jacob, ma spered tout da Bariz !" Pebez skouer a roas dom !

Poblou zo a gar a-us da bep tra a redfe o brud dre ar bed a-bez. N'om ket seurt pabored. Ni a 'fell dom chom dianao, ruza dindan an douar egiz gozed dall, pe labourad evid ar re-all egiz ar gwenan, pe hoaz mervel evid or mistri hep na mersi na rekompans nemed al Légion d'enor hag on anoiou war monumanchou ar re varo. Petra lavaran ? Or rekompans a gavom en eur lenn oberennou huel hor hompatriotet êt da Bariz, egiz "Le Cornet à dés" a Vax Jacob. E lennet am eus. Hep kompreñ banne na takenn. Se avat ne dal ket. Ar Barizianiz a lavar a ra ar C'hornet-se enor da literatur ar Frans. Awalc'h eo deom kredi (ha neket "lonka", chilou a ret ahanon ?).

INFORMASIONOU DIVEZA

KEMPER DIZRAPOIAOUET . Eun dournad tud yaouank trellet gant kazetennou pernisiuz ar zeparatisted o-deus dizrapoiaouet ruiou kér Kemper epad goueliou ar Rouanezed Ar polis a ra enklask; kement den a oufe o signalamant a zo pedet da gas sklerijenn d'ar Rañsegnamañchou Jeneral pe da Eskopti Kemper a drañsmeto. Koulskoude, hep gortoz fin an enklask, ar 'Foñku, bodet en urjañs, he-deus kaset d'an Aotrou Prefed ar Finister, Prezidant a enor Kendalc'h ha Breton mad ma'z eus, ar mosion-mañ :

-- ma vo interdizet er pevar departamant breton ar hazetennou Ar Stourmer ha Paris-Match a ra bruderez evid ar zeparatisted;

-- ma vo lakeet o renerien ebarz Kampchou Regroupamant.

Prest e vo neuze ar 'Foñku da ginnig an hanterenn wella euz arhant kest ar brezoneg da gêr Kemper evid prena endro drapoioù ar Republig peadra da orni toud ar ruiou braz ha bihan, ar roñpoeñchou ha memes ar pisotierennou.

GOUELIOU INTERNASIONAL AR BENIOUIOU . War-lerh evenamañchou mezuz Kemper eo bet kemeret muzuliou fur gand Aotoriteiou an departamant : pemp kompagneuz CRS a oa bet kaset da Vrest ha goulennet e oa bet ouz martoloded alaman Schmellboote ar gKriegsmarine eoriet barz ar porz beza dare da rei dourn kenkas o-dije ar Vreizataoied klasket en em gondui egiz Vandaled ("diskarerien traou kaer" eme al Larouss) ha dizrapoiaoua kér Vrest. Hag ar zeparatisted -- n'eus ket muioh eged pemp kant anezo vel ma tisklor pennou ar Mob d'ar hazetennou gall -- o-deus kilet pegwir o-deus kompreñet e oa an Alamaned gwella mignoned or bro 'Frañs hirio : ar Mob e-unan n'e-neus lakeet un drapo "gwenn-ha-du" nemet d'ar zul, ha hoaz, un tôl fall euz ar zeparatisted e oa, evel m'en deklaraz dim pennou meur ar Zentral o-doa roet an urz da lakat drapo ar Republig. Doaniet om bet, avad, gweled kemend a "gwenn-ha-du" ebarz an defile, dreistoll gand tud Breiz-Uhel, Pariz ha Marseilh, da lared eo tud n'int ket Bretoned wirion. Evurusamant, pôtred Kemper o-doa lakeet eur gravatenn driliou d'o baniel, warnañ "Evit Breiz ha Bro-C'Hall". Nag eur honfort eo bet evidom !

BLEUN-BRUD . Fiseled Groñvel ha Bleun-Brug a zo e soñj kendeuzi dindan an ano : Fiseled ar Bleun-Brug. Ar memes ti co a denno Fiseled ar Bleun-Brug. Paket eñnije an TCF. Visant Seité eun taol-baz digand e eskob evid beza kemeret eur gartenn euz ar Parti Komunist. Netra faosoh. Er 'Frañs ema-ñ bepred Eskopti Kemper pa ouzom, ha peb unan zo libr d'ober ar politik a gar, gand ma veze evid mad ar vro, eveljust. Aboue pell

eo anavet menoziou an Ao. Sèité hag a skrive e 1947 e Kaierou Kristen (4, p. 34-35) : "Al leanezed marteze, eo a oa gant ar re wasan o tivrezonegan ar vro, ar pez a reas, mezaon, da unan bennak, lavarout ar gomz-mañ : "Gwechall, emezan, e veze lavaret : el lec'h ma tremen Attila, ar geot ne boulz mui; hag hirio : el lec'h ma tremen al leanezed, ar brezoneg ne vev mui". Diaes e kavan hen lavarout, ha koulskoude, ar wirionez eo, gwasoc'h eo bet ar skolioù kristen un amzer a zo bet, ouz ar brezoneg, eget ar skolioù all." Kom-pren a refot, neuze, e vije bet gantañ ar c'hoant dont da veza skolaer lik ha komunist.

ANV AR MOB. Goulennet hon eus ouzh ur paotr guiziek-mor war ar yezhou penaos e vefe lavaret Mob e brezhoneg. Setu en deus respontet deomp : "Me gav din e vefe : Emsav Urzhiañ Breizh." An EUB neuze. Ha ni a felle deomp bezañ di-eub ! Tout s'eksplik !

ENORIOÙ. Eurus omp klevout e ve bet hor c'heneil Per Denez gopraet gant ar Gouarnamant gall hag enoret gant ar Palmoù Akademik evit bezañ chomet hep kenteliañ ar brezhoneg en e lise ha, dreist-holl, bezañ pedet an holl vroadelourion da zont da vezañ kenizili an Eub. Hor gwellañ gourc'hemennou d'ar Palmad nevez. ("Ha c'hwi, Pennaoed, a zivenn an Impalaeriez gand nerz ar bazookaiou ?" eme ur Merz(h)er bet disoñjet reiñ dezhañ ar Palmoù enorus.)

TORFEDOU.

-- Tarzed eo bed ur mell vombezenn e sal ar machinou or henvreleur Ouest-Luhed. Ne vo ket moyan da denna ar journal abenn pemzek deiz. War an or, e oe kaved ur skritell, varni : "Keit ma labouro ar c'helaouenn-mañ a-enep Breizh, he devo he gopr." Kement-se a oa da hortoz a-beurs potred ar Zedacheg. Mes n'eo ket toud.

-- D'al lun passeet, e tarzaz ur harg-plastig ouz dor an Ao. Denvil, tra ma oa, dre chans, o vale e yarig wenn. Freuzed eo bet traon an ti. E mesk an atrejou e oe kaved ar gartenn-vizid-man : Vicomte Hersart de la Villemarqué. Bed goulenned outan e sonj, e laraz an Ao. Denvil : "N'intantan ket. Heman n'em eus ket denonset avat na kaset d'ar peul. Hen toui a rafen !".

-- Ul lenner eus ar Hotdunor a gemenn dim eh eus fich tu Gronvel ha lehiou-huel-all an departamant. Kistion a ve eus brevi ar "fiseled". Ar fiseled -- silaou a rit ahanon -- "a liamm or pobl". Peadra da hoarzin pe da ouela. Tuchantig e vo ano eus chadennou, na petra ta ? Dihlanna ra ar poezon. Eves !

-- N'eus ket pell, en ur gêr etre eus an Alaman, o deus ar zoudarded gozh ad-wisket o uniformou dislived da gas d'ar vered ur gurunenn d'o hamaladed maro er brezel. Pebez fanaticism ! Ha gweled e vez kemendall du-man ? Ya, goud a ran, ar pijamaou ... Mes, ma zud vat, pijamaou n'int ket uniformou, ha reou nevez eo ouspenn pegwir ez omp re lard

-- E pep korn eus an Arjantin e liver kroaziou gammet ha "Viva Eichmann" war ar mogeriou; mardozet eo doriou ar sinagogou, tenned e vez ouzh prenester tier ar Juifed ha torfedou-all, gwasoh hoaz. N'am hredit ket ? Gwir-kapital eo ha konfirmed gand ur potr a anavezan hag a vev du-hont. Hennes ? En han'Doue, nekenekeneke ! Va hini-me a zo ur gwir Vreton ha mevel ar honsulat fransez.

MARC'HADOURION AN TEMPL. "Hag ar mevel didalvez-se, stlapit-ën er maez en deñvalijenn; eno e vezou gouelvan ha skrignadegom-dent". Hag e kredit en ho skrituriou, Eskob Kerveadou ? Adlennit enta hañvaladenn an Talantou, Mazhe 25, ha soñjit e oa bet fiziet ennec'h dazont hor yezh e-barzh hoc'h eskobiezh, n'eo ket evit lakaat aberzhiañ skol Sant-Erwan war-bouez skrapañ tregont diner digant ar C'Hallaoued, evit lakaat hon herezh da dalvezout ne lavaran ket.

IN CAUDA VENENVM. (Ni iveau a oar latin, Aotrou Pennaoed). Diouz a vez chuchumuched eh organizaz potred-ar-zedacheg zo un arme kuz gant harp o henvreudeur eus an IRA a zo brezañ dilabour, evvel ma oar peb unan. Evit dihencha ar polis, o dije heh anvet Lily Barlène (L.B.). Touelled avad n'om ket, ablamour m'eo LB inisiaaled LU BREZHON a zinifi /rme Breis en o brezc'honeg droch-i.

Kelou hag heklevioug dastumet gant Prosper TOUTOULEC, Aogust LE PONPONEC hag abyOKIM.

HOL LENNERION A SKRIV.

"Me gave d'in e oa bet divizet e bodadeg diweza ar FCB e vijed distrôet d'an doare-skriva KLT. Perak neuze sevel eur gelaouenn nevez en doare-skriva dilezet ? Goût a ouzoc'h e roe urz Skol-Veur Roazon hec'h-unan, evit arnodennou brezonek ar vacheloueriez ar bloaz-mañ da implijout pe ar c'hKLT pe ar gwenedeg klasel nemetken."

A.D., keleñner.

"Kavoud a reoh amaÑ eur vraoig a jekenn evid ho kazetenn. Na'm zrugarekait ket. Arhant ar gest eo. Evel a ouezit, n'eus kontroll ebéd. Ha gwelloh eo ganeoh evid gand piou a ouezit."

X. Penn-bagad euz L.

"Eur gonsolation heb he 'far eo din gweled tud yaouank kén kaloneg ha c'hwi, Dimezell. An daelou a zav d'am daoulagad pa zoñjan er pez e vije bet ma yaouankiz din m'e-nije an Aotrou Doue greet din ar hras da lakaad war ma hent stourmerezeg egistoh. Siwaz..."

J. J. , bet Prezidant Gouel Rouanezed ar Marok.

"Tu a zo er skoliou laïk, da gelenn ar brezoneg eun eurvez beb sizun, ha 7 eurvez er skoliou prevez o-deus sinet eun emgleo, E-PAD an eurveziou skol. Med ne ra ket ar zhcherien dre m'o-deus aon rag o Fobl. Gwelloh eo dezo boud taer war eun tamm paper eged en "ober". Re zañjeruz eo an ober... Paour kêz den ! Paour kêz mevel o voumouna e 'vestr! Setu prez pez a ra ar zhchourien o-deus aberzet Skol St Erwan evid touch arhant ar Hall-aoudd."

A. M., Groñvel.

"Kemer a ran va fluenn da respont d'an dra euzuz ho-peus kaset din araog beza chuet memes lenn anezhañ. Ha n'ho-peus ket kompenet, imbesiled ma'z oh, ha te dreistoll, Jordig, ema ar rannvroelerien, ar vroadelourion n'eus nemeto ? Piou a lakâs ar brezoneg er skoliou ? Piou a zo o tiframma a-dre daouarn ar Hallaoued al Lezenn-Stur a lakaio Breiz war he frankiz ? Floura a reom kein ar Hallaoued, ya, da sanka donnoh ennañ ar goutellaz. Neuze, mar plij, paouezit gand ho koaperez. Koll hoh amzer ne rit kén."

P. L., Kemper.

(Ne gompreñomp ket mat menoziou hor makiavelig.)

"Ya, graet em eus, n'em eus mezh ebet, lorc'h ne lavaran ket, hag e rafen c'hoazh. Kompenet em eus mat eus petra zo kaoz e pevare poz ho kanaouenn... E kantved Sartre e vevan-me... Ha ma fell deoc'h gouzout hiroc'h, Joe e oa graet anezhañ. Ken du e groc'hen ha ma daoulagad. Kit da glask un all, Breizhad pe C'Hall, zedacher, fahunger (e br. el lizh.) pe me oar, a vije par da Joe. Ne hellit ket kompen. Unnek gwech..."
 (Troet ha troc'het ganemp !) Gwenn D. , Roazon.
 (Eo, eo, e kompreñomp re vat amaÑ !)

"C'Hwi a hell ober al lu e-barzh ho torch-revr eus paotred Enez Sun a oa an holl anezhe aët da London gant ar Jeneral e-pad ar brezel, met me el lavar eeun deoc'h : dispar e oa gwelout, disul diwezhañ e Brest, ambrougadeg paotred yaouank Enez Sun, bagol, mentek, melen o blev ha glas o daoulagad, oadet a driwec'h pe ugent vloaz, o tiskouez a-wel d'an holl e felle dezhe chom Gall."

P. P. , Pariz.

(Troet ganemp.)

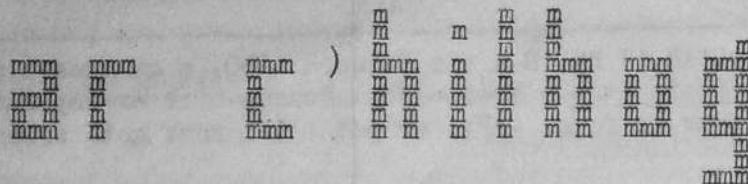
"Kit en-dro barz ho pro, Fräulein; c'hwi zo deuz ar Vourgogn war am-euz klevet ha fillerez d'ar yud Thomasset; n'ho-peus ket ar gwir d'ober gand or yez, a zo mad priziusa ar Vretoned hag ar Vretoned hepken."

G. F. , Montroulez.

KOM/NANT-BLOAZ : 2 LN.; An niverenn : 0,50 LN.

Kas an arc'hant hag ar pennadoù d'an Dim. M. FERRY, E/75, "Les Sorbiers", CHEVILLY-LARUE (Seine), Bro-C'Hall, KRP. Paris 10 184 35. Ar vererez : M. FERRY.

Ti-moulerezh ar C'Hilhog, Paris.

Niverenn 4

Meurzh 1963.

mardozmardozi mardozmardozi mardozmardozi mardozmardozi mardozmardozi mardozmardozi mardozmardozi

EN ENOR D'AN OTROU FRANÇOIS DENVIL

gant Prosper TOUTOULEC .

SEVEL raon ma mouez hiou da zi'fen ma hompatriot karet an Otrou François DENVIL enep toud ar re hag a ra o seiz gwella vit sotra i vrud-mad ha memes vid a-tempti var i vuë. Pa ve akuzed on den, ar hustum n'haïn-e digori an dosie bed zaed di-var i benn, ha barn aneñ goude bea klevet koulz an tamaller hag an di'fener. Digorom aneñ ta. Ha ma vo rented i wir d'ar hemener kourajus-se !

CHETU pez a leverer enep d'or mignon :

1.- SIKOURED ha kourached an-ie Breiz Atao da henel pa roas ael (put) ar Marchal hag i vandennig likipotet d'an tamm paper flerius-se. - N'ell gour disnaha, en efed, an-eus preget F.D. ba kenta réunion an had separatistet ba Lesneven, ba 1920. Nag üe ma rôas vit netra deu (1) an insignou n-oa laked obar blavechou arog evid i Iaouankis Breizy chomet ba paradouz an intansionou mad. Deuzahé ano ar groupamant neve ker fall-vruded U.Y.V., pini a oe mamm-gous pe dintin ar P.N.B. mezus. Nign a rank koulskou-de admiti a ziskôas F.D. i zistag deus madou ar bed e roi an insignou hag an titl vid or bennostou. Or bonpoent deñ neuhe ta.

2.- Nim ziskoel an-ie gret F.D. ba "kendalh" Breiz Atao, ba Kastellin, penn-da-benn, ba 1928, ha kondui ar hongressistet, no mesk Boched euz an Alzaz, d'ar Mene-Hom, leh ma tistagas or bregenn entaned. - N'om ket vit lavared ar hontrel, pugur on-neus ame dirazom ar fotoiou. Leal vefe admiti avad a va dies-terrupl da n'eus fors peseur kez-doue chemel e-unanig ba zal-vraz an ostalidi fri-oh-fri gad or volenned chist klowar, tra ma va toud ar re all é aëli o 'fenn var gern ar mene doh son ar muzik ! Hendall, patant e ma viskas an de-se F.D. ar chupen hag an tok peizan, pa va toun-dud-all e sivil. Perag ta, ma n'oа ket da ziskoel n'oа ked eon deuz ejusdem farinae hag int ? - Or bonpoent ta.

3.- VAR mogeriou ar Finistère, a reas skandal ba memes mare, on affiche-programme ban dow langaich, a houlenne ga pochou golôed, ar separasion dimeuz ar Frans, digare digas d'ar Bretagn gwelladuriou (améliorations) d'i stad reuzeudig. Bet redijet e galleg vel just gan on den nousped gwech kondaonet d'ar maro bowe (mes acha-pet chiouaz) ha ba barzoneg ga Denvil, a va o dow neuhe rer ha rochet, respect doh, da nebeuta var a zeblante. - Traped on ? Tamm ebet. Hor mignon n'elle ket nim chacha, pa n'oа ked an otrou Abouzin ba kér. Ma zeller piz avad oh an affiche-se, a veler an-eus F.D. implijet pochou dianao-krenn d'ar bobl ha troiou-lavar prévenus, e feson ma vié dibosupl deu kompreñ na Bu na Ba bar honchou born-ze. - Or bonpoent all.

4.- KASED an-ie Denvil or zouskripsion da Vreiz Atao (7.10.28). Pelloc'h a vié bed anvet da zegretour seksion Morlaix ar Parti Autonomiste (18.11.28). - Ma, red e goud avad na reas netra tout da zalher d'i gefridi (mission) hag a chome peurliesa en! i buch var i dol-gemener é penselia chupennou kouz i amezeien, pad ma halope i gamaladet tume, tuhe. - Or bompoent, ya vat. (Sabotach, goud a ret).

5.- Varlerh ar chanch-bleo ban Huelgoat etre ar separatistet hag ar bardes, barz o 'fenn Taldir, an-ie kased ol Lettre-Ouverte da Vreiz Atao, ba pini an-ie nim zeklaret a-du-mort ganteu. - Hoppala, tud vad ! Prested oh atansion, mar plich ! On taktik mad va home, arraji an eil re doh ar re all, pugur ar Bardes, en despet da Légion d'honneur o 'fenn-rener, a va ker fall-daonet e fons o bragou vid ar Breizataoistet. Or! bonpoent ta.

6.- D'AR 17 ha 18 a viz Mezeven 1930, a gemeras plas ba Keraez or Réunion des Cadres deus Breiz Atao a Vreiz-Izel. Pennou-braz ar zeparatistet a va duhe, barz o mesk F.D.. Ema hoâ var ar foto. - Fin ar pot ! (Fi rank goto beteg ar fin, tudou.) Or bonpoent meustra.

7.- Dibenn gwengolo 1932, F.D. a ro d'an Tribune de Morlaix "un interview magnifique" eme Breiz Atao, var dinamitach monumant Raon. - Ia, ia, goteit kentoh. Hag or vech hoâ, bonpoenchou.

8.- Deus 1934 betek 1936, an niê rôet artiklou da Stur, ar revu zakri-lech-se a nim zifrete eneb hor Frans karet. Bar memes bla, a gaver ba "Les Bretons d'aujourd'hui" kemen-ma : "... Les Bretons... ne seront, jusqu'à la consommation des siècles français, qu'une fraction bâtarde de la collectivité dans laquelle ils sont politiquement, économiquement, et, hélas... militairement intégrés depuis quatre siècles." Seurt komzou a zeblanto susped d'an dud gwall-informet, ha tost avah d'an iffamiez. Mes ne ra met seblantout, kar, pear bla gouze, pa grogas e vignon Ambroz Bebb, da Bro-Galles, i gampagn enep d'ar Vreizataoistet gwerzet d'an Naziet, Denvil n'aiñ-e a drôas an artiklou e galleg flour vid an Dépêche de Brest. Breme, ma dibikouzet hon dowlaget. Ken abred ha 1919 an oa F.D. divinet tout an evenemanchou da zonn ha nim zigizet en otonomist da drompla gwelloh animied ar Frans ha da zivaskli o 'flanou kriminel. Ba korf ugenn vla, ar polkez denvil-se a houzaonvas martyr ar Rezistantet, pere a raio pelloh ar jeu doubl da drompla ar Voched ha treitourien Vichy. Pa zeklare va Breiz i vamm-vro, e va da gleved Bro-Hall. Pa va é kana ar Bro-Goz-ma-Zadou gad i veg, e tergerne ar Varseilhez en i stlipou. (Mie ke karet bea en i blas, ga toud an toniou-ze nim stoki ni ziabarz.) Betek ma vié bed e châl da houd -- var boent leuskel or bramm -- ha notennou ar Bro Goz pe re ar Varseilhez a vié deud emez !

I ZIHOW an-eus bet koulskoude. Anaowd a ret, lennerien ker, ar pez a re-as hor mignon braz pad an okupasiōn, ni garg huel a zegretour ar Homité de Libération. Anoiou haïssapl Kerhoas, Brikler, Perrot ha kales re all, a verk bonnou an henn a hloar a valeas, deus a-dreon i dol-skri'fa, comme de bien entendu, pugur an oa pell zo dilos-ked n'aïgn da vriad. L'argent anglais, quoi ! Ma zo gwad var i zowarn, sank impur an aïñe. Ra zeho varneu da viken. Fanchic-les-mains-rouges, na pera ta ? Imm bed i velhi ! Da gurunenni toud, an-eus F.D. difezet, deus ar gwella, brud laeret an Hersart de la Villemarqué, hem a glaskes an de-all lakad e di da lammet ban er. Kemese, mon-me, zo tro-hi an treuzyaoù divar i har. Attaquer le mal à la racine, quoi !

ME bropoz eta :

1. Ma vo dikoret ar Montroulezzer enorus, vit repari on injustiz vrás ni gevez.
2. Ma vo embannet divar goust an departamant istor munud, fourniz ha veridik deus egsekusionou ar zeparatistet a gemeras eon i loud enneu.
3. Ma vo anvet ar Place Thiers kouz deuz ontan.
4. Ma vo chenched on timmig i ano e merk hon admirasiōn. Tous en choeur : Enor da Français Denvil !

FERMEZ le ban !

(1) Da heul ma artikl "Divar lenn ar Fiseled" am eus reseved digan or pot deuzahel lizer hag am fed nompas heulia re a-dost parlant ma farrez, pini a vefe, var a lavar, re-ziferant doh ar parlanchou ma ver habituedoute. Me rankfe lakad eur leh or, hini leh aïgn, amañ leh ame, ni leh nign, dezo leh deu, dezañ leh deñ, hag all. Ma, evid or, aïgn ame, nign. . eur zakrifis a rin dre garante doh ma mignonned a Hronvel. Me lako eul liw a vrezoneg uniflet war parlant karet ma broig. Ra'm digarezo an Ao.'Falhun. Y-a une limite à tout, n'est-ce pas ? Padal, me viro aneñ, deñ hag eun nebeut troiou all, ablavour na gour, na lon, na ki na kaz, e leh bet a Vro-Gerne, na zistag nag anezañ, na dezañ, nag i-ve dean, dehon a zo permitet ba leoriou zo. Pelloh ne velon ket perag e vefe deu falloh ! vit dé a skrif an holl bar Hotdunor, pe vit dehe potred ar Morbihan. Ha ma ne lakafen ket var deñ tilde ar zedacherien, e vefe kredet e zafaran dimeus eun "den" !

NOTE : Feuket eo bet tud zo, war am eus klevet, o welet ano an Ao. François Denvil, skouer ar Franzichen a galon, e kichen anoiou zeparatistet vrein ebarz reunionou kulturel pe war revuiou ar zedacherien. Me zo sur ne vint ket feuket ken p'o devo lennet an artikl man. -- P.T.

ME ZO GALL - PUT , SETU MA GLOAR !gant Pennig POELL-VET.DISKAN

Me zo gall-put,

Setu ma gloar,

Toud ma enor, hini ma zud.

Klevit mat'ta, hep chom bouzar,

Me zo gall-put ! Me zo gall-put !

1.

Me zo gall-put, 'ba m'on ganet

Ar Frañsizion zo tud ma bro !

Ar Jeneral 'n deus ma salvet

Ar Zuhenêr hi a'm paoe !

2.

Me zo gall-put, m'henn tou ruz deoc'h,

Pegwir on bet dalc'hmat dogan :

Ar C'Hallaoued zo kalz finoc'h

Eget Breizhiz, setu ma c'han.

3.

Me zo gall-put ha da vepred,

Div weizh galloc'h, p'henn lavaran,

Eget tud all bro'r C'Hallaoued

'N abeg d'ar gwad skuilhet 'n emgann !

4.

Me zo gall-put, a ouenn Vobek,

Ar Vobined zo sur tud pur

A douell Breizhiz hep bout toutek

Gant c'hoarigell al Lezenn-Stur.

5.

Me zo gall-put, giz an Denvil,

M'argas paotred droch Breiz Atao

A venn diskar Bro-C'Hall a-gil,

Re Ar Stourmer, koulz re Ar Vro.

6.

Me zo gall-put, despet d'an treid

A sko ma revr ken a zeu du;

Me henn chomo keit ha pegeit

Vo'r Scherres mestr 'barzh ar ru.

7.

Vin ket gall-put, hiviziken,

Pa vo kaset e-barzh an toull

Ar C'Hallaoued hag o gwizien,

Hag e kanin, a greiz ma foul :

N'on ket gall-put,

Setu ma gloar,

Toud ma enor, hini ma zud.

Klevit mat'ta, hep chom bouzar,

N'on ket gall-put ! N'on ket gall-put !

DISKAN DIWEZHAN

Toud ma enor, hini ma zud.

Klevit mat'ta, hep chom bouzar,

N'on ket gall-put ! N'on ket gall-put !

DISKLERIADENN : War bedenn ma mignon bras Andrev Drougtvreugeud, ar ministr sklêrijennus, em eus kompozet ar ganaouenn a-us amañ. Kavout a rae dezhañ, benn ar fin, ez oa ret-peurret deomp "cultiver notre folklore". Spi am eus e vo kanet enta va fenoberenn gant an holl Vretoned wirion a gar Bro-C'Hall egiston. Evel ma lavare din, nepell zo, va! mignon ha superiour hierarchek Per an Hanternoz, bet pennrener barbouzed Vro-C'Hall : "Mi! hon eus ezhomm a Vretoned eveldoc'h".

P.P.

K E L E I E R

MONTROULEZ : EUR SOSIETE a zo nevez-deut er bed : "L'Amicale franco-anglo-britto-galloise des Anciens de Chateaulin" e memor eus ar henteliou rôet en Ebrel 1962 el lise. Président d'Honneur : Monsieur Escartefigues, Recteur de l'Université de Rennes; Chairman : Prf. J.E. Caerwams Willyn; Vice-Président Non-prévenu : Français Denvil; Vice-Président Prévenu : Poire d'Aïnesse; Secrétaire : Delalann-Kerlande; Trésorier : Pierre Tropeu; Membres : Cloarec, Maude Nenufar, Charpentier, J.O., Omfriz Diouvez hag Hu-Warnan.

GOUDE ar friko, e kanas an Ao. Denvil, gand e vouez-'fri ken brudet, e sonenn nevez-kompozet : "O trouha koug, diougell ha tout, tradalardireno !" Stlaket e voe an daouarnou dezañ. Or gwella gourhemennou d'ar Sosiete nevez-se, a laka anad n'o devez ar Vretoned nemed eur galon pa vez ankounahaet an hunvreou diboell hag an envorennou mezuz.

GRONVEL : DINDAN paeroniez an Ao. Krestonsky, prezidant evid Breiz deuz ar Fellows Travellers, tud Gronvel, en o 'fenn an Ao. Merseroff, a zavas, n'eus ket pell, eur 'Fest-Noz en enor d'an Ao. Tokatcheff hag an It. Prokovskaïa dimeuz an Universite a Voskou. Eun dans-fisel birvidig, a gemeras o lod ennañ an oll dovaritchi, a derminas an nozvez.

NAONED-SANT NAZER : Blavez sosial an UNR eo 1963 hag or Ministr euz al Labour, eur Breton anavet mad anezañ, an Otrou Hirsch-Saonennveur, a zesidas komañsi ar revolusioñ braz-se gand or bro : goude akord gand ar Breton meur all an O. Mamammou, ministr an Armeou, ha ministr an Traou Diabarz, e rôas urz eta ma ve lojet hiviziken micherourien Naoned ha Sant-Nazer ba'r c'hazarniouz ar zoudarded, ar jañdarmed hag ar zeherres. Voar on-neuz chileuet, voar ali prezidant federasion uestonek an UNR, an Otrou Poellvet, e voe kaset da benn an opération dispahuz-se. Red eo bet neuze d'ar zoudarded dimeuz an Arme Kolonial, d'ar jañdarmed, d'ar zeherres ha memez d'ar 'fliket kaoud lojeiz e tiez ar vicherourien. Chiouaz ! dav eo bet dilezel an arnodenn (eksperiañs) briñiuz-ma : ar vi-cherourien a glemme peogwir e oa re vraz neuze o lojamañchou, ha, pôtred an urz dre ma oa re enk o re neve.

BREST : Demañti a reer e Ti-Sañtral ar Mob e ve bet meñ-dal an Otrou Poellvet pa skrivas ba'n Avenir des Questons : "Les Bretons sont des Français et sans doute les Français qui ont le plus de titres à l'être." — "Gwir-kapital eo, eme an O. Surente, ni zo gall penn, reor ha troad; da skouer, ni a ra brud evid al Lezenn-Stun, ha dre fazi an imprimour eo e oa bet lakêt "Lezenn-Stur" ba'n Avenir, e-giz ma oa bet ordrenet deom gand Hennez a ouzer." O respond deom e-neus laret ive : "Fi a hell demañti ive ar vrud a red ma ve hervez i c'hoant d'an O. Foe-re dont da vea ministr ar Gouarnamant : proviñsialist eo bet atô hag evuruz e vo bea hanvet da c'houvernour deuz ar Bretagn gand ma plijo da voarlerc'hiad ar Marichal."

MONTROULEZ : An Otrou Français Denvil e-neus desidet aderi d'ar Mob : "Me a-meus fiziañs e Pennou Braz ar Mob, emezañ. Int-i a zo tout Fransichen vad, mez e-touez ar re yaouank euz ar strollad ez eus, koulouz laret, nemert Breizataoisted. Red eo dign eta anaveout ané evid o has d'ar peul pa vo deut endro amzer al liberasion neve. Me zo eun ispisiañlist, c'houi oar."

ROAZON : An Otrou 'Falhun, or gouïzieg nasional -- neket, rejional, ho tigarez, -- e-neus benn ar 'fin, kavadennet orin ar ba-brezoneg, eul lañgach dister komzet hoaz er Ploukistan Gouestonek. Faos e ve eta an ano rôet beteg ama d'ar patoaze, mez n'eur ket evid lavaroud hoaz hag e ve "ploukeg" pe "ouestoneg" an ano reiz. Hervez an O. 'Falhun e ve fur e henvel, bete welet, ploukouestono-galleg, pegwir e ve galleg koz-kabah, e gwirione, al langach-se. "Kemen-ze, e-mezañ, a drouho ar yeot dindan dreid ar zeparatistet ploukouestonogall a 'fell dezo dispartia diouz o mammvro."